

Haridus- ja teadusministri käskkirjaga „Haridus- ja Teadusministeeriumi 2020-2023 programmide kinnitamine ning 2020. aasta eelarvete ja kulude jaotuskavad“

Kutseharidusprogramm 2020-2023

Tulemusvaldkond	Haridus
Tulemusvaldkonna eesmärk	Kõigile Eesti inimestele on loodud nende vajadustele ning võimetele vastavad õpivõimalused kogu elukaare jooksul, et tagada neile isiksusena väärika eneseteostuse võimalused ühiskonnas, töö- ja pereelus
Valdkonna arengukava	Eesti elukestva õppe strateegia 2020

Programmi eesmärk ja lühikokkuvõte

Eesti tööturule vajaliku kvalifikatsioonitasemega töötajate ettevalmistamiseks tuleb kutseharidussüsteemis kindlustada kvaliteetsed, paindlikud ja mitmekesised ning tööturu vajadusi arvestavad õppimisvõimalused. Eestis on erialase hariduseta tööjõu suur osakaal olnud pikalt probleemiks ja on suureks väljakutseks ka tulevikus. Konkurentsivõime kavas „Eesti 2020“ on seatud eesmärgid: vähendada põhihariduse või madalama haridustasemega õpinguid mittejätkavate noorte (18–24) osakaalu, suurendada täiskasvanute (25–64) elukestvas õppes osalemise määra ning vähendada eri- ja kutsealase hariduseta täiskasvanute (25–64) osakaalu. Kutseharidusprogramm toetab nimetatud ja ka teiste EÕSi eesmärkide saavutamist ja kitsaskohtade ületamist.

Programmi eesmärk on luua Eesti elanikkonnale nende vajadustele ja võimetele vastavad kvaliteetsed, paindlikud ja mitmekesiste valikutega kutseõppe võimalused, mis vastavad tööturu arenguvajadustele.

Õppes osalemise kasvu ning lõpetajate oskuste tööturu vajadustele vastavuse tagamiseks toetatakse kutseõppe kvaliteedi ja õppekorralduse arendamist, kavandatakse kutseõppe koolitusmahud ja õppekavarühmade üleriigiline optimaalne jaotus, tagatakse vajalikud õppekohad ja õpilaste toimetulekut toetavad meetmed, kaasajastatakse õppekeskkonda ja arendatakse rahvusvahelist koostööd.

Programm aitab kaasa järgmiste Eesti elukestva õppe strateegia 2020 eesmärkide täitmisele:

Eesmärk 1: Muutunud õpikäsitlus

Eesmärk 3: Elukestva õppe võimaluste ja töömaailma vajaduste vastavus

Programmi mõõdikud

Mõõdik	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
				Sihttase				
Madala haridustasemega mitteõppivate 18–24-aastaste osakaal (%)*	10,9	10,8	11,3	<9,5	<9	<9	<9	<9
Õppetöö katkestajate määr (%) kutseõppeasutustes (kutsekeskhariduse tasemel 1. õppeaastal)	22,4	22,4	23,4	21	<20	<20	<20	<20
Eri- ja kutsealase haridusega täiskasvanute (25-64) osakaal (%)**	28,5	28,6	27	25,5	25	25	25	25
Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr (%)***	15,7	17,2	19,7	19	20	20	20	20
Keskhariduse omandanute osakaal 4 aastat pärast põhikooli lõpetamist	75,5	79,5	80,4	80	82	82	82	82
Meede 1. Õppes osaluse kasv ning lõpetajate parem vastavus tööturu vajadustele								
<i>Eesmärk: Õppes osaluse kasv ning lõpetajate parem vastavus tööturu vajadustele</i>								
1–3 aastat tagasi kutsehariduses õpingud lõpetanud 20–34-aastaste inimeste tööhõive määr (%)*	82,1	86,2	76,6	>80	>80	>80	>80	>80
Kutseharidussüsteemi osapoolte rahulolu kutseõppe toimimisega (metoodika ja allikas täpsustamisel)	90,2 (kooliga)/ 81,2 (töoga)***		90,3/ 81,2	määratakse 1. mõõtmisel				

* Eurostati andmed

** Eesti Statistikaameti andmed

*** Eurostati andmed. Mõõdiku arvutamisel lähtutakse Eesti tööjõu-uuringust ning see kajastab küsitlusele eelnenud nelja viimase nädala jooksul tasemehariduses või koolitusel osalenute osatähtsust 25–64-aastaste hulgas. Elukestvas õppes osalemise hulka loetakse nii osalemine tasemeõppes kui ka koolitustel.

**** 2015-2016. a kutseõppe õppurite ja vilistlaste rahulolu uuring: 90% kutseõppe lõpetajatest ja õppuritest on õpingutega rahul. Õpetajate tööga rahulolu: 81% on tööga väga rahul.

Programmi meetmed, tegevused ja rahastamiskava (tuhandetes eurodes)

Meede/ Tegevus/ Tulemus	*	2020	2021	2022	2023
Meede 1. Õppes osaluse kasv ning lõpetajate parem vastavus tööturu vajadustele		88 553	87 514	87 429	87 465
1.1. Kutseõppe kvaliteedi ja õppekorralduse arendamine	K	959	959	959	959
<i>Tulemus: Kutsehariduspoliitikat kavandatakse tihedas koostöös huvipooltega ja teiste haridustasemetega, kaasatute võrgustik on laienenud ja koostöö regulaarne. Selle tulemusena on kutseõppe õppekavasüsteem terviklik, õppekavad on ajakohased ja ühendavad tööandjate ootused õpilaste vajadustega.</i>					
1.2. Kutseõppe koolitusmahtude kavandamine, õppekohtade tagamine ja õpilaste toimetulekut toetavad meetmed	K	85 423	84 644	84 649	84 626
	F	-22	-18	-18	-18
<i>Tulemus: Tasuta õppekohad tagavad kutseharidusele ligipääsu. Rahastamismudel toetab kutsehariduse eesmärkide saavutamist. Koolitusmaht ning pindade ja tehnoloogiliste seadmete kasutus on optimaalne ja kooskõlas OSKA raportite soovitusetega. Väheneb kutseõppe katkestamine, sealhulgas majanduslikel põhjustel. Kutseõppeasutused arvestavad võrdse kohtlemise põhimõtet ja erinevate sihtrühmade vajadusi, sh eesti keelest erineva kodukeelega õpilased, uusimmigrandid ja tagasipöördujad, haridusliku erivajadusega õpilased. Toetatakse erivajadustega õppurite üleminekuid haridussüsteemis ning siirdumist tööellu. Kutsekooli õpetajate keskmine palgatase on 20% kõrgem kui riigi keskmine palk.</i>					
1.3. Kutseõppeasutuste õppekavarühmade üleriigilise jaotuse optimeerimine ja õppekeskkonna kaasajastamine	I	553	469	469	491
<i>Tulemus: Kutseõppeasutuste ja õppekavarühmade jaotus on optimaalne ning õppebaaside riskasutus tagab erinevate piirkondade tööandjatele vajaliku tööjõu koolitamise. Kutseõppeasutustes on ajakohane sisseseade ja võimekus toetada õppevaldkondade ja piirkonna arenguid. Koolid järgivad kaasava hariduse põhimõtteid.</i>					
1.4. Rahvusvahelise koostöö arendamine	K	2 171	1 911	1 821	1 880
<i>Tulemus: Kasvab õpilaste ja õpetajate õpiränne ning koolide osalus rahvusvahelises koostöös. Kutsehariduspoliitika kujundamisel tuginetakse rahvusvahelistele kogemustele. Rakendatakse ELi instrumente.</i>					
KOKKU KULUD		88 553	87 514	87 429	87 465
KOKKU INVESTEERINGUD		553	469	469	491
KOKKU FINANTSEERIMISTEHINGUD		-22	-18	-18	-18
KOKKU TULUD		9 853	8 747	8 662	8 720

*K-kulud, I-investeeringud, F-finantseerimistehingud

Teet Tiko
kutsehariduse osakonna juhataja